

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

SEKTOR BONITETNE REGULATIVE I SUPERVIZIJE

Metodologija nadzornog testiranja otpornosti na stres (2018.)

Uputa za popunjavanje obrazaca

9. veljače 2018.

Sadržaj

1. Uvod	3
1.1. Uputa za popunjavanje obrazaca	3
1.2. Pregled obrazaca	3
1.3. Unos podataka i formati	3
1.4. Standardi nadzornog izvješćivanja	4
2. Smjernice za popunjavanje specifičnih obrazaca	4
2.1. Opće informacije	4
2.2. Kreditni rizik	5
2.2.1. CSV_CR_SUM	5
2.2.2. CSV_CR_SCEN.....	5
2.2.3. CSV_CR_REA.....	6
2.2.4. CSV_CR_REA_IRB.....	7
2.2.5. CSV_CR_REA_STA.....	7
2.3. Tržišni rizik	8
2.3.1. CSV_MR-SUM.....	8
2.3.2. CSV_MR_FULL_REVAL	8
2.3.3. CSV_MR_RESERVE	8
2.3.4. CSV_MR_PROJ.....	9
2.3.5. CSV_MR_REA.....	9
2.4. Neto kamatni prihod	9
2.4.1. CSV_NII_SUM.....	9
2.4.2. CSV_NII_CALC	9
2.5. Nekamatni prihodi, troškovi i kapital	11
2.5.1. CSV_REA_SUM	11
2.5.2. CSV_NFCI_DIV	11
2.5.3. CSV_CAP.....	12
2.5.4. CSV_P&L	14
2.5.5. CSV_CAPMEAS	15

1. Uvod

1.1. Uputa za popunjavanje obrazaca

Svrha je ovog dokumenta pružiti tehničke smjernice, zajedno s Metodologijom nadzornog testiranja otpornosti na stres (u nastavku teksta: Metodologija), kreditnim institucijama koje sudjeluju u testiranju kako popuniti skup obrazaca namijenjenih testiranju otpornosti na stres.

Svako od poglavlja Metodologije ima potpoglavlja o opsegu primjene, o definicijama koje se koriste u poglavlju te o zahtjevima za izvješćivanje. Većina informacija potrebnih za popunjavanje obrazaca uključena je u Metodologiju – osobito u navedenim potpoglavljima. Sadržaj Metodologije neće biti prepravljen u ovim smjernicama. Dokument se stoga treba pročitati zajedno s Metodologijom.

Svaka kratica korištena u ovom dokumentu definirana je u Metodologiji.

Prvi odjeljak ovog dokumenta obuhvaća opće teme kao što su vrste obrazaca, unos podataka i formati te primijenjeni nadzorni izvještajni standardi. Ostatak dokumenta strukturiran je prema redoslijedu obrazaca u testiranju.

Svaki obrazac opisan je zasebnim odjeljkom koji sadržava sažet opis namjene obrasca i podataka koji se unose u obrazac, slijedi opis njegove strukture, tj. informacija sadržanih u redcima i stupcima. Obrazac za operativni rizik zbog svoje jednostavnosti nije predmet ove upute. Ako se na obrasce primjenjuju bilo kakve određene definicije ili zahtjevi, one se navode u nastavku dokumenta. Na kraju se navode veze odgovarajućih obrazaca s drugim obrascima.

1.2. Pregled obrazaca

Obrasci su grupirani na sljedeći način:

Instructions: Obrazac daje opće informacije o tome kako popuniti obrasce i također označava datum popunjavanja verzije datoteke. Banke će ovisno o verziji rezultata testiranja ovdje unijeti datum unosa rezultata.

Input: U obrascu se od banaka traži unos osnovnih podataka kao što su naziv banke, države izloženosti kreditnom riziku te važnije kombinacije država i valuta.

Podrška izračunu i validaciji podataka – CSV (engl. *calculation support and validation*): Obrasci služe za unos podataka, s iznimkom određenih sažetaka obrazaca odnosno automatskih izračuna, i moraju biti popunjeni. Ti obrasci služe za popunjavanje obrazaca transparentnosti.

Transparentnost – TRA (engl. *transparency*): Podaci o rezultatima testiranja otpornosti na stres. TRA obrasci popunjavaju se automatski.

1.3. Unos podataka i formati

Na formate obrazaca ili njihovu strukturu ne smije se utjecati, tj. jedino se mogu unositi ulazni podaci (prazna polja bez boje: u skladu s tablicom sa shematizacijom boja). Konkretno, nijedan stupac ili redak ne bi trebao biti umetnut, premješten ili zamijenjen.

Obrasci imaju zajednički kôd boja za označavanje različitih kategorija polja, primjenom logike opisane u tablici. Polja u svijetloplavoj boji koriste se za obradu podataka o stresu koje su dostavile banke, ali nemaju izravnu važnost za banke.

	Polja koja trebaju biti popunjena
	Automatski izračun
	Veze između listova
	Nije potrebno popunjavati
	Naslov retka ili stupca
	Dodatni identifikatori

Ako polje zahtijeva unos teksta, u odgovarajućem obrascu primjenjuje se padajući izbornik.

Monetarni iznosi trebaju biti iskazani u milijunima kuna (zaokruženi na dva decimalna mjesta) ako nije drugačije navedeno. Posebno, kada je inicijalni iznos preračunat iz valute različite od kune, treba primijeniti iste tečajeve kao i za izvješćivanje COREP/FINREP.

Postotni podaci trebali bi se prikazati u formatu 'X.XX%', tj. ne u decimalnim brojevima.

Ako vrijednost potrebna za unos u polje iznosi 0, odgovarajuće polje treba popuniti s nulom, tj. ne smije ostati prazno.

1.4. Standardi nadzornog izvješćivanja

Svi obrasci koji se koriste u testiranju otpornosti na stres odnose se na specifičnu verziju zahtjeva za nadzorno izvješćivanje koje je na snazi od siječnja 2018. To znači da se za sve obrasce osim CSV_P&L koriste FINREP i COREP standardi kao i za izvještajni okvir EBA-e od 2. lipnja (koji se odnosi na izvješća do 31. ožujka 2018.).

Jedine iznimke su u CSV_P&L i primjena prijelaznih aranžmana MSFI-ja 9 u CSV_CAP, za koje primjena MSFI-ja 9 zahtijeva korištenje verzije 2.7. FINREP-a i COREP-a.

2. Smjernice za popunjavanje specifičnih obrazaca

2.1. Opće informacije

Obrazac "Input" sadržava opće informacije o banci koja sudjeluje u testiranju. U ovom se obrascu od banke traži da unese naziv banke i države (samo RH) za izvještavanje o podacima kreditnog rizika i kombinaciji države/valute za NKP.

Potrebno je unijeti polja za LEI.

Prema poglavlju 2.3.4. Metodologije izvještavat će se o izloženostima kreditnom riziku u Republici Hrvatskoj i ostalim državama na skupnoj osnovi te je u polju dovoljno ostaviti Hrvatska (Croatia) s obzirom na to da u obrascu CSV_CR_SCEN već postoji naslov za "ostale države" (nerezidenti).

Polja države/valute u tablici NKP-a moraju biti popunjena u skladu s odjeljkom 4.3.4. Metodologije.

Kombinacije 15 zemalja/valuta u ovom obrascu povezuju ovaj obrazac putem formule s obrascem CSV_NII_CALC, a izloženosti kreditnom riziku povezuju ovaj obrazac s CSV_CR_SCEN i CSV_CR_REA.

2.2. Kreditni rizik

2.2.1. CSV_CR_SUM

Ovaj obrazac izvještava o utjecaju kreditnog rizika na račun dobiti i gubitka za sve pozicije isključujući pozicije koje se odnose na sekuritizaciju. Obrazac se uglavnom automatski popunjava (podaci iz obrasca CSV_CR_SCEN) te u njega nije potrebno unositi podatke, osim ponovno utvrđenih umanjnja vrijednosti za kraj 2017. godine za izloženosti koje nisu predmet metodologije za kreditni rizik (npr. ispravci vrijednosti pozicija dužničkih vrijednosnih papira koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit).

Redci obrasca izvješćuju o podacima na kraju godine (npr. distribucija izloženosti s obzirom na rizične podskupine, stanje umanjnja vrijednosti, omjere pokrivenosti), tokovima između rizičnih podskupina, umanjnjima i parametrima kreditnog rizika. Stupci uključuju pregled navedenih podataka u redcima po godinama za svaku vrstu scenarija.

Obrazac CSV_CR_SUM izračunava ukupne gubitke od umanjnja vrijednosti nakon prilagodbe za minimalni prag postotka pokrivenosti izloženosti rizične podskupine A1 te se navedeni iznos automatski povlači putem formule iz ovog obrasca u obrazac CSV_P&L. Minimalni prag definiran ostalim metodološkim ograničenjima povezanim s kreditnim rizikom, tj. odredbe Odluke o klasifikaciji vezane uz minimalnu pokrivenost A-1 i A-2 od 0,8% iznosa bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti u tim rizičnim podskupinama banke moraju same implementirati jer za njih nije implementiran automatski izračun u navedenom obrascu.

2.2.2. CSV_CR_SCEN

U ovom obrascu od banaka se traži dostava povijesnih i projiciranih podataka o kreditnom riziku, i to informacija o izloženostima, umanjnjima vrijednosti, otpuštanju umanjnja vrijednosti te parametrima kreditnog rizika raščlanjenih po kategoriji izloženosti, regulatornom pristupu, državi izloženosti, godini i scenariju. Štoviše, glavni izračuni utjecaja stresnog testa na kreditni rizik ugrađeni su u ovom obrascu.

Stupci obrasca uključuju sve varijable o kojima banka treba izvijestiti te su grupirani u odsjeke "Početak godine – Stanje", "Tijekom godine – Tokovi i Parametri" i "Kraj godine – Stanje".

Redci obrasca grupirani su po godini, scenariju, regulatornom pristupu (A-IRB, F-IRB, STA), kategoriji izloženosti i geografskoj raščlambi ovisno o državi izloženosti. Za popunjavanje navedenih polja vrijedi sljedeće:

- za razliku od podataka potrebnih za vremenski horizont projekcija, za povijesne podatke treba biti popunjen manji broj stupaca s podacima iz 2017. godine;
- kategorije izloženosti odnose se na one opisane u sklopu poglavlja 2.3.3. Metodologije;
- polja geografske raščlambe sadržavaju sljedeće izraze: "Ukupno", "Hrvatska(Croatia)" i "Ostalo".

Općenito se primjenjuju definicije dane u Metodologiji, ali za razliku od REA obrazaca, iznos izloženosti kreditnom riziku definiran je prema definiciji CRR-a/ZOKI-ja, no prije prilagodbe za

umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, tj. izuzimajući sve pozicije mjerene po fer vrijednosti (FVOSD i FVRDG) i izloženosti koje su predmet kreditnog rizika druge ugovorne strane (eng. *counterparty credit risk*; CCR).

Dok povijesne izloženosti i umanjenja vrijednosti moraju biti izviješteni unutar obrasca, projicirane izloženosti i umanjenja vrijednosti izračunavaju se iz početnih izloženosti/umanjenja vrijednosti i stresiranih parametara kreditnog rizika. U tu svrhu obrazac CSV_CR_SCEN sadržava formule za izračun umanjenja vrijednosti za potrebe stresnog testiranja kreditnog rizika u skladu s poglavljem 2.4.3. Metodologije. Navedeni podaci o umanjenjima/izloženosti/tokovima povezani su putem formula iz ovog obrasca s obrascem CSV_CR_SUM. Nadalje, izloženosti i podaci o umanjenjima povezani su putem formule iz ovog obrasca s obrascem TRA_CR_IRB.

Stupci od CM do DD sadržavaju informacije u obliku bilješke, vezane uz metodološki zahtjev izvještavanja u skladu s odgovarajućim odredbama Odluke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka ("Narodne novine", br. 114/2017., u nastavku teksta: Odluka o klasifikaciji). U navedenim stupcima Banke su dužne prema članku 12. Odluke o klasifikaciji izvještavati o B i C izloženostima osiguranim adekvatnim instrumentima osiguranja, grupiranim prema proteklom razdoblju bez naplate nakon stupanja u status neispunjenja obveza, kao i pripadajućim umanjenjima vrijednosti navedenih B i C izloženosti osiguranih adekvatnim instrumentima osiguranja u istoj skupini razdoblja bez naplate nakon stupanja u status neispunjenja obveza.

2.2.3. CSV_CR_REA

U ovom se obrascu od banaka traži dostava informacija u stupcima o iznosima izloženosti ponderiranih rizikom za kreditni rizik, regulatornim rizičnim parametrima, iznosu izloženosti riziku te očekivanim gubicima raščlanjenim po godinama, scenariju, regulatornom pristupu i kategoriji izloženosti (redci). Obrasci CSV_CR_REA_STA i CSV_CR_REA_IRB kao izvorom informacija koriste se podacima iz obrasca CSV_CR_REA.

Redci sadržavaju kombinaciju geografske raščlambe, scenarija, godine, regulatornog pristupa i kategorije izloženosti. Stupci sadržavaju različite iznose izloženosti na kraju godine, regulatorne rizične parametre, iznose izloženosti riziku, očekivani gubitak (EL) i stanje umanjenja vrijednosti.

Dok se općenito primjenjuju sve definicije opisane Metodologijom, specifične definicije trebaju biti naglašene samo za potrebe ovog obrasca, a odnose se na:

- "Iznosi na kraju godine" za 2017. trebaju biti izviješteni u sklopu "scenarija = ponovno utvrđeno" te se stoga odnose na ponovno utvrđene vrijednosti na kraju 2017. godine (MSFI 9). Budući da su projekcije također temeljene na parametrima MSFI 9, ne postoje neparametri MSFI-ja 9 o kojima bi trebale izvijestiti u ovom obrascu.
- Iznosi izloženosti u ovom obrascu definirani su prema COREP definicijama (poglavlje 2.3.1. Metodologije) te stoga mogu odstupati od podataka o izloženostima (Exp) izviještenim u obrascu CSV_CR_SCEN.

Polje "Stanje umanjenja vrijednosti" popunit će banke s ponovno utvrđenim podacima na kraju 2017. prema primjenjivoj definiciji izloženosti – za projekcije obrazac izračunava podatke o stanju umanjenja vrijednosti zbrajanjem stanja ukupnih umanjenja vrijednosti i razlike umanjenja vrijednosti na kraju godine u odnosu na početak godine za prethodnu godinu iz obrasca

CSV_CR_SCEN. Projicirana promjena ispravaka vrijednosti za A-1 i A-2 izloženosti izračunava se u obrascu kao ostatak između promjene ukupnih umanjena vrijednosti i umanjena vrijednosti na izloženosti u statusu neispunjenja obveza. Pripadajući iznosi izloženosti i iznosi izloženosti riziku (u nastavku teksta: REA) povezani su putem formule iz ovog obrasca s obrascima CSV_CR_REA_IRB i CSV_CR_REA_STA. Nadalje, pripadajući iznosi izloženosti i iznosi izloženosti riziku povezani su putem formule iz ovog obrasca s obrascima TRA_CR_IRB i TRA_CR_STA.

2.2.4. CSV_CR_REA_IRB

Ovaj obrazac sadržava iznose izloženosti riziku u skladu s kategorijama izloženosti i iznosima očekivanoga gubitka za izloženosti mjerene prema pristupu zasnovanom na internim rejting-sustavima (u nastavku teksta: IRB). Trenutačne podatke u stupcima za kraj 2017. godine trebaju popuniti banke, dok se sva ostala polja automatski popunjavaju iz podataka u obrascu CSV_CR_REA, osim polja za očekivani iznos gubitka za vlasnička ulaganja, koja trebaju popuniti banke.

Redci pokazuju raščlambu IRB kategorija izloženosti riziku prema kategoriji izloženosti i ukupnom IRB očekivanom gubitku (EL), kreditnom riziku i dodatnim ispravcima vrijednosti. Stupci sadržavaju podatke o izloženostima koje jesu odnosno koje nisu u statusu neispunjavanja obveza, za svaki scenarij i godinu.

Dok se općenito primjenjuju sve definicije opisane Metodologijom, specifične definicije trebaju biti naglašene samo za potrebe ovog obrasca, a odnose se na:

- "Trenutačno" stupci odnose se na stvarne vrijednosti na kraju 2017. godine (tj. bez primjene MSFI-ja 9) koje moraju popuniti banke;
- "Ponovno utvrđeno" (*restated*) stupci odnose se na ponovno utvrđene vrijednosti na kraju 2017. godine (MSFI 9) te su kao izvor korišteni podaci iz obrasca CSV_CR_REA.

Obrazac CSV_CR_REA_IRB osigurava da se donji prag za iznos izloženosti riziku (polazište je ponovno utvrđena REA na kraju 2017.) primjenjuje za IRB izloženosti. Ukupna IRB izloženost riziku nakon primjene donjeg praga povezana je formulom iz ovog obrasca s obrascem CSV_REA_SUM za potrebe izračuna ukupnog iznosa izloženosti kreditnom riziku.

2.2.5. CSV_CR_REA_STA

Ovaj obrazac sadržava iznose izloženosti riziku mjerene prema standardiziranom pristupu (STA). Stupce stvarnih/trenutačnih vrijednosti na kraju 2017. trebaju popuniti banke, dok su sva ostala polja automatski popunjena na temelju podataka iz CSV_CR_REA.

Redci pokazuju raščlambu STA iznosa izloženosti riziku prema kategorijama izloženosti i ukupnim STA prilagodbama kreditnog rizika. Stupci sadržavaju podatke o izloženostima koje jesu odnosno koje nisu u statusu neispunjavanja obveza za svaki scenarij i godinu.

Ovaj obrazac također osigurava da se donji prag za iznos izloženosti riziku (polazište je ponovno utvrđena REA na kraju 2017. godine) primjenjuje za STA izloženosti. Ukupna STA izloženost riziku nakon primjene donjeg praga povezana je formulom iz ovog obrasca s obrascem CSV_REA_SUM za potrebe izračuna ukupnog iznosa izloženosti kreditnom riziku.

2.3. Tržišni rizik

2.3.1. CSV_MR_SUM

U obrascu se iskazuje utjecaj makroscenarija na pozicije tržišnog rizika, prema dijelu 3. Metodologije, i sadržava gotovo sve podatke iz ostalih pojedinih obrazaca tržišnog rizika (CSV_MR_FULL_REVAL, CSV_MR_RESERVE, CSV_MR_PROJ).

U redcima se iskazuju različite stavke podvrgnute scenarijima (potpuna revalorizacija bilance stanja, rezerve, projekcije neto prihoda od trgovanja – NPT), dok se u stupcima iskazuju godine, s tim da su podaci za 2018. iskazani raščlanjeni prema primijenjenom računovodstvenom tretmanu.

Projekcije potpune revalorizacije bilance stanja nalaze se u obrascu CSV_MR_FULL_REVAL, utjecaj stresa na rezerve u CSV_MR_RESERVE, a projekcije neto prihoda od poslovanja (NPT) su u obrascu CSV_MR_PROJ.

Ovisno o računovodstvenom tretmanu, projekcije stresnog scenarija iz ovog obrasca povezane su s obrascem CSV_P&L, osim projekcija neto prihoda od trgovanja koje su povezane formulom na obrazac CSV_MR_PROJ, i projekcije utjecaja FVOSD (financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit) povezane su s obrascem CSV_CAP.

2.3.2. CSV_MR_FULL_REVAL

U ovom obrascu nalaze se ulazni podaci i rezultati pune revalorizacije pozicija koje se mjere po fer vrijednosti. U obrascu se popunjavaju zamišljeni iznos i fer vrijednost sa stanjem na dan 31. prosinca 2017. te iskazuje ukupni utjecaj negativnoga stresnog scenarija na račun dobiti i gubitka i ostalu sveobuhvatnu dobit (raspoređena prema MSFI-ju 13, izravnoj izloženosti prema državi i rizičnim faktorima) u 2018.

U redcima se iskazuje kombinacija stavki bilance stanje, pozicije FINREP-a i izvedenih instrumenata. U stupcima se iskazuju stvarne ili zamišljene izloženosti i fer vrijednosti, projicirani negativni scenarij dobitaka/gubitaka od pune revalorizacije.

Podaci o ukupnom utjecaju negativnog scenarija na račun dobiti i gubitka i ostalu sveobuhvatnu dobit nalaze se u obrascu CSV_MR_SUM, a izvor podataka je obrazac CSV_MR_FULL_REVAL.

2.3.3. CSV_MR_RESERVE

Obrazac sadržava ulazne podatke i rezultate utjecaja scenarija na tržišni rizik i rezerve likvidnosti. Banke popunjavaju trenutačne rezerve za tržišne rizike sa stanjem na dan 31. prosinca 2017. prema dijelu 3.5. Metodologije. Za 2018. godinu banke izvještavaju o utjecaju scenarija na rezerve.

Za rezerve za tržišni i likvidnosni rizik u redcima se iskazuje kombinacija računovodstvenih pozicija i razina pozicija bilance stanje na temelju MSFI-ja 13, a u bilješci samo vrsta računovodstvene pozicije.

U stupcima se iskazuju iznosi i izračuni za trenutačne i predviđene vrijednosti, a za predviđene je potrebno unijeti analizu utjecaja rizičnog faktora.

Podaci o ukupnom utjecaju negativnog scenarija na rezerve nalaze se u obrascu CSV_MR_SUM, a izvor podataka je obrazac CSV_MR_RESERVE.

2.3.4. CSV_MR_PROJ

U ovom obrascu nalaze se ulazni podaci projekcije prihoda od klijenata za stavke koje se drže radi trgovanja. Banke iskazuju povijesne godišnje podatke o neto prihodu od trgovanja (NPT) za razdoblje od 2013. do 2017. i godišnje projekcije prihoda od klijenata za razdoblje od 2018. do 2020.

Redci uključuju osnovicu (NPT), prihode od klijenata i prihode od klijenata nakon praga, za godišnje podatke. U stupcima se iskazuju godine i vrijednosti za izračun projekcija NPT-a.

Podaci o ukupnom utjecaju scenarija na projekcije NPT-a nalaze se u obrascu CSV_MR_SUM, a izvor podataka je obrazac CSV_MR_PROJ.

2.3.5. CSV_MR_REA

U ovom obrascu iskazuju se stvarni tržišni rizik komponenata ukupne izloženosti riziku (REA) kao i način izračuna za stresne projekcije. U ovom obrascu banke iskazuju početne vrijednosti za tržišni rizik u ukupnoj izloženosti riziku sa stanjem na dan 31. prosinca 2017.

U redcima se iskazuju iznosi izloženosti riziku. U stupcima se iskazuju godine i vrste scenarija.

Pojedine vrijednosti formulom se povezuju iz ovog obrasca u obrazac CSV_REA_SUM.

2.4. Neto kamatni prihod

2.4.1. CSV_NII_SUM

Ovaj obrazac sadržava povijest neto kamatnog prihoda (u nastavku teksta: NKP) kao i utjecaj stresnih scenarija na komponente NKP-a.

Oznake parova zemalja i valuta automatski se dobivaju iz obrasca za unos (Input).

Redci tablice prikazuju (neto) kamatni prihod. Stupci tablice prikazuju godinu i scenarij.

Za projekcije obrazac CSV_NII_SUM sažima podatke o prihodu od kamata i kamatnim troškovima, koji proizlaze iz CSV_NII_CALC, te neto prihod od kamata prije i poslije primjenjivih metodoloških ograničenja.

Projekcije o prihodima od kamata, kamatnim troškovima i neto kamatnom prihodu (nakon relevantnih metodoloških ograničenja) prema oba scenarija povezuju se putem formule na obrazac CSV_P&L.

Metodološka ograničenja koja se automatski primjenjuju u obrascu CSV_NII_SUM uključuju:

- apsolutni limit za projekcije NKP-a u stresnom scenariju zbog kojeg ne može doći (na razini grupe) do povećanja NKP-a banke u usporedbi s vrijednošću za 2017. godinu;
- gornji prag bančina kamatnog troška na razini grupe koji ne može biti manji od vrijednosti za 2017. godinu.

2.4.2. CSV_NII_CALC

Ovaj obrazac sadržava detalje o ulaznim parametrima za testiranje NKP-a kao i projekcije. U obrascu se od banaka očekuje da unesu početnu projekciju na dan 31. prosinca 2017. te projiciranja stanja svih pozicija po kojima se može prihodovati odnosno platiti kamata, razlikujući

učinak na dospjele i potom obnovljene pozicije, pozicije kojima je unutar razdoblja promijenjena kamatna stopa, ali koje nisu dospjele, te pozicije kojima unutar promatranog razdoblja nije promijenjena kamatna stopa; prosječno izvorno dospijeće pozicija koje se obnavljaju unutar razdoblja, tijekom scenarija 2018. – 2020.; komponente kamatnih stopa (marža i referentna kamatna stopa). Banke zasebno unose ove podatke za promjenjive i fiksne kamatne stope – te se informacije koriste za izračunavanje projiciranih prihoda od kamata i troškova kamata.

Redci prikazuju kombinacije države, valute, kategorije imovine/obveza i vrste stope (marža/referentna). Stupci prikazuju (podijeljeni s različitim segmentima kao što su npr. proizvodi uz promjenjivu ili fiksnu kamatnu stopu, stavke sa statusom ili bez statusa neispunjavanja obveza) početnu projekciju te projekcije volumena u scenarijima, kamatne stope, informacije o dospijeću i učinke scenarija.

Prema odredbama Metodologije¹ banke će projicirati volumene pozicija na razdoblja do promjene kamatne stope u skladu s pretpostavkom statične bilance, tj. obnavljanjem dospjelih pozicija zamjenom sličnim financijskim instrumentima, dok će očekivana razdoblja promjene kamatne stope ostalih pozicija biti usklađena s odgovarajućim ugovorenim klauzulama. Pri izračunu utjecaja kamatnih stopa na račun dobiti i gubitka banke će pretpostaviti da će se kamatni prihod i rashod obračunavati u skladu s projekcijama unesenima u ovom obrascu, tj. npr. ako se nekoj poziciji mijenja kamatna stopa u razdoblju od 1 do 3 mjeseca, banka će izračunati kamatni prihod po toj novoj kamatnoj stopi od trenutka promjene kamatne stope do kraja godine ne uzimajući u obzir da je moguće novo razdoblje promjene kamatne stope te pozicije u sljedeća tri mjeseca.

Na primjer, pretpostavimo da banka u poziciji ima plasman kojem se kamatna stopa mijenja svakih šest mjeseci, koji ima na dan 31. prosinca 2017. prvu sljedeću promjenu kamatne stope sredinom veljače 2018., a dospjeva u veljači 2019., dok mu je originalno dospijeće pet godina. U ovom će obrascu o iznosu (volumenu) te pozicije banka izvještavati 2018., 2019. i 2020. u razdoblju od 1 do 3 mjeseca. Banka će 2018. od početka godine do kraja veljače prihodovati poznatu kamatu u prva dva mjeseca, tada će se promjenom referentne kamatne stope u stresnom scenariju izračunati nova kamatna stopa koju će banka obračunavati sljedećih deset mjeseci. Banka će 2019. obračunati prethodnu kamatu do kraja veljače, kada će utvrditi novu kamatnu stopu zbog promjene referentne kamatne stope te zbog promjene marže (ako je inicijalna marža veća od praga iz poglavlja 4.4.3.2. Metodologije) zbog odobravanja novog plasmata uz iste uvjete (vrsta plasmata, kreditna kvaliteta, originalno razdoblje promjene kamatne stope) te će po toj novoj kamatnoj stopi obračunati kamatni prihod u razdoblju od deset mjeseci. Banka će 2020. ponoviti izračun sličan onom iz 2018.

Banke izračunavaju utjecaj projekcija kamatnog prihoda i rashoda na temelju točke sredine razdoblja promjene kamatne stope. Kamatni prihod u prethodnom primjeru izračunava se za početak godine za razdoblje od dva mjeseca po staroj kamatnoj stopi, a za ostatak godine za razdoblje od deset mjeseci jer kraj veljače predstavlja točku sredine izvještajnog razdoblja od 1 do 3 mjeseca. Dodatni bi primjer bio da bi, ako kredit ima promjenu kamatne stope u srpnju, točka sredine razdoblja promjene kamatne stope (6 – 12 mjeseci) bila kraj rujna.

---

¹ Konačna Metodologija u dijelu pretpostavki statične bilance razlikuje se od nacрта Metodologije iz prosinca 2017. godine.

Redci obrasca, tj. pozicije slijede izvještavanje po kombinacijama država u kojoj klijent ima središte (rezidentnost) i valute pozicija. Ključan kriterij za projekcije referentnih kamatnih stopa jest kategorizacija valute, dok je ključan kriterij za projekciju visine marži kategorizacija rezidentnosti.

Pozicije za koje je utvrđena promjenjiva kamatna stopa, a koje imaju preostalo razdoblje do promjene kamatne stope veće od godinu dana, za potrebe ovog testiranja smatrat će se pozicijama s preostalim razdobljem promjene kamatne stope od 6 do 12 mjeseci.

Potrebno je kao bilješku prikazati vrijednosti (volumene) pozicija koje se obnavljaju, po prosječnom izvornom dospijeću. Navedene vrijednosti služe kao okvirni pokazatelji utjecaja pozicija duž krivulja prinosa u makros scenarijima.

Dok se općenito primjenjuju definicije iz Metodologije, potrebno je dodatno obratiti pozornost na to da preslikavanje kategorija imovine navedene u ovom obrascu slijedi odredbe, tj. pragove definirane u poglavlju 4.4.3. Metodologije.

Banka mora posebno popuniti projekcije prihoda i rashoda od kamata na temelju detaljnih parametara unosa. Ove se projekcije zatim povezuju putem formule iz ovog obrasca na obrazac CSV_NII_SUM.

Iznose povezane s kamatnim rashodom potrebno je unositi s pozitivnim predznakom.

2.5. Nekamatni prihodi, troškovi i kapital

2.5.1. CSV_REA_SUM

Navedeni obrazac pokazuje ukupnu izloženost svim rizicima. Sadržava trenutačne iznose za 2017. kao i projicirane iznose u temeljnom i stresnom scenariju. Iako se većina podataka dobiva iz ostalih obrazaca, banke su dužne popuniti iznose za ostale rizike (uključujući Basel 1 prijelazni prag. Nadalje, kao bilješku, u obrascu je potrebno prikazati i odgođeni porez iz privremenih razlika poreznih troškova na temelju obrasca iz poglavlja 6.4.4. Metodologije, na koji se primjenjuje ponder rizika od 250%.

Redci sadržavaju raspodjelu izloženosti kreditnom riziku, tržišnom riziku, operativnom riziku i izloženost ostalim rizicima. Stupci uključuju raspodjelu podataka za trenutačno i ponovno utvrđeno stanje na kraju 2017. te projicirane iznose na iduće godine u temeljnom i stresnom scenariju.

Većina podataka automatski se popunjava iz ostalih obrazaca; za izloženost kreditnom riziku iz CSV_CR_REA_STA, CSV_CR_REA_IRB, za izloženost tržišnom riziku iz CSV_MR_REA i izloženost operativnom riziku iz CSV_OR_GEN. Podaci dobiveni u ovom obrascu dalje su izvedeni u obrascu TRA_REA.

2.5.2. CSV_NFCI_DIV

Ovaj obrazac sadržava informacije i logiku izračuna otpornosti na stres stavki prihoda od dividende i neto prihoda od naknada i provizija. U ovom se obrascu izvještava i pozicija udjela dobiti ili gubitka (–) od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela.

Redci prikazuju pozicije prihoda i rashoda od naknada i provizija te prihode od dividenda i udjela dobiti ili gubitka (–) od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva

obračunatih metodom udjela. Stupci prikazuju razvoj po godinama, scenariju i kod stresnog scenarija podjelu radi li se projekcija na temelju modela ili bez modela.

Za banke koje popune navedene stavke računa dobiti i gubitka automatski će se smatrati da se koriste pristupom (i) "minimalnog umanjenja", dok će se za banke koje ne popune polja automatski smatrati da se koriste pristupom (ii) "većeg umanjenja", koji se računa preko formula. U stupcima su prikazane i poveznice na FINREP izvještaj kao i općeniti komentari.

U obrascu se pod naslovom "prilagođeno" (stupac G) primjenjuje formula za izračunavanje donjeg praga na početnoj točki kako je definirano u Metodologiji.

Donji i gornji prag za kalkulaciju projekcija u stresnom scenariju kao i logika izračuna za pristup (i) i pristup (ii) pokriveni su s točkom 6.4.1. Metodologije te su implementirani u ovaj obrazac. Na taj način, uz povijesne vrijednosti računa dobiti i gubitka za 2017., banke su dužne popuniti i projekcije za temeljni scenarij i, u slučaju pristupa (i), za stresni scenarij.

Projicirani iznosi nakon primjene ograničenja agregirani su na vrhu obrasca te su preneseni preko formula u CSV_P&L obrazac.

2.5.3. CSV_CAP

Navedeni obrazac pokazuje utjecaj testiranja otpornosti na stres na kapital i sadržava izračun stopa kapitala u makros scenarijima. U obrascu su banke dužne prijaviti trenutačne i ponovno utvrđene vrijednosti kapitala i koeficijenta financijske poluge pod stresom uključujući njihove komponente u skladu s prijelaznim usklađenjima i potpunom primjenom. Nadalje, efekti prijelaznog usklađenja MSFI-ja 9 koji su u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/2395 (člankom 473.a Uredbe) trebaju biti prikazani u obrascu.

Redci sadržavaju različite komponente kapitala i podatke potrebne za izračun stope kapitala. Stupci prikazuju scenarije i godine te referencije na odgovarajuće pozicije COREP izvještaja i stavke Uredbe.

Iako se većinom primjenjuju definicije iz Metodologije, za ovaj je obrazac potrebno istaknuti i obuhvatiti sljedeće specifične definicije:

- Kad god je moguće, definicije polja slijede logiku navedenu u COREP-u. U ovom slučaju COREP preporuke (također i logički izračun) mogu se naći u stupcu 'COREP CODE / COMPUTATION'. Također, referencije na Uredbu mogu se naći i u stupcu 'Regulation'.
- Stupac '31/12/2017-Ponovno utvrđeno' popunjava se uzimajući u obzir promjene kapitala koje proizlaze iz uvođenja MSFI-ja 9. Banka će popuniti stupac s podacima koji odstupaju od stupca 'trenutačno', i to samo za one pozicije koje su zahvaćene primjenom MSFI-ja 9. Za sve ostale stavke navode se iste vrijednosti iskazane u stupcu 'trenutačno' 2017.
- Razlika visine redovnog osnovnog kapitala utvrđena između dva opisana stupca navodi se u bilješci 'Bruto kumulativni utjecaj primjene MSFI-ja 9 na kapital (nakon poreza)'. Navedeno uključuje sve negativne i pozitivne učinke implementacije MSFI-ja 9 na kapital bez uključivanja prijelaznih usklađenja MSFI-ja 9.
- Za banke koje se odluče na prijelazna usklađenja MSFI-ja 9 – implementirana u obrascu CSV_CAP u skladu s regulatornim pristupom – potrebno je popuniti više stavki kako bi se izračunao iznos umanjenja vrijednosti. Primjenjuju se sljedeće definicije:

- Prvi korak za banke jest popunjavanje polja na vrhu obrasca kako bi se odredilo koristi li se Banka prijelaznim usklađenjima. Pretpostavlja se da banke koje su se odlučile koristiti prijelaznim usklađenjima slijede stavak 9. članka 473.a Uredbe te da su obavijestile i nadležno tijelo, regulatora. Odabir također dopušta bankama da se koriste nacionalnom diskrecijom o tome je li odlučena primjena stavka 9. članka 473.a Uredbe (u skladu sa stavkom 9. navedenog članka potrebno je napisati vrijednost 0 u polju A1.21.1.2.). Iznos prijelaznih usklađenja za banke koje su navele da se ne žele koristiti prijelaznim usklađenjima odnosno nisu odabrale nijednu opciju bit će blokiran.
- Negativna stavka 'podložno prijelaznim usklađenjima', dio ukupnoga kumulativnog utjecaja MSFI-ja 9 definirana je kao zbroj dviju vrsta povećanja očekivanoga kreditnoga gubitka izračunatog u prijelaznom razdoblju (kako je opisano u sljedećem odlomku), nakon poreza uz primjenu propisanih faktora. Banka je dužna popuniti polja vezana uz prijelazna usklađenja bez poveznica na bilo koji drugi obrazac.
- – Pozitivna stavka 'Porast umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke primjenom MSFI-ja 9 (umanjeno za očekivane gubitke kod IRB banaka) u odnosu na podatke MRS-a 39 sa stanjem na 31/12/17' sadržava statički dio iznosa koji je podložan prijelaznim usklađenjima, koji se navodi u iznosu prije poreza te je konstantan od početne implementacije MSFI-ja 9 i tijekom godina scenarija. Odgovarajuća stavka definirana je u stavku 1.(a) i (b) članka 473.a Uredbe i trebala bi biti jednaka zbroju $A_{2, SA} + A_{2, IRB}$.
- – Pozitivna stavka 'Porast umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke primjenom MSFI-ja 9 (umanjeno za očekivane gubitke kod IRB banaka) u odnosu na podatke MSFI-ja 9 sa stanjem na 1/1/2018 za imovinu koja nije u statusu neispunjenja obveze' sadržava dinamički dio iznosa koji je podložan prijelaznim usklađenjima, a koji se navodi u iznosu neumanjenom za poreze u kumulativnom iznosu tijekom godina scenarija. Odgovarajuća stavka definirana je u stavku 1.(a) i (b) članka 473.a Uredbe i trebala bi biti jednaka zbroju $A_{4, SA} + A_{4, IRB}$.
- Posljednja je komponenta iznosa prijelaznog usklađenja 'Porast redovnoga osnovnoga kapitala zbog poreznih olakšica u navedenom iznosu' koji sadržava porezne učinke navedenih stavki. Navedeni iznos oduzima se od izračuna prijelaznih usklađenja. Odgovarajuća stavka definirana je u stavci 1(a) i (b) članka 473a Uredbe i trebala bi biti *t*.
- Pozitivna stavka 'Prilagodbe zbog prijelaznih usklađenja MSFI-ja 9' u izračunu redovnoga osnovnoga kapitala zbroj je dviju komponenata: prva se odnosi na propisane faktore porasta navedenih očekivanih kreditnih gubitaka / ECL (umanjeno za očekivane gubitke kod IRB banaka); druga komponenta uzima u obzir pozitivne učinke prebijanja (engl. *offsetting*) koje prijelazna usklađenja uključena u redovni osnovni kapital imaju na umanjenje odgođene porezne imovine zbog porasta umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke ('Od iznosa odgođene porezne imovine koja se oduzima od redovnoga osnovnoga kapitala' – vidi stavak 7.(a) članka 473.a Uredbe). Iako se direktnim korištenjem faktora povećava umanjenje vrijednosti kako je navedeno, naknadno se to uključuje kao ulazni podatak.

– Prijelazna usklađenja MSFI-ja 9 također dodatno utječu na instrumente dodatnoga osnovnoga kapitala i instrumente dopunskoga kapitala zajedno s 'iznosom ukupne izloženosti rizicima' slijedeći pristup iz COREP v 2.7.

Sva prijelazna usklađenja redovnoga osnovnoga kapitala (uključujući i prijelazna usklađenja s MSFI-jem 9 u skladu sa stavkom članka 473.a Uredbe) isključena su iz izračuna stope redovnoga osnovnoga kapitala (potpuna primjena).

Kao što je vidljivo i iz prethodnih dijelova Upute, neke stavke obrasca CSV_CAP automatski se povlače iz drugih obrazaca. Navedeno uključuje promjenu zadržane dobiti iz CSV_P&L ('Neto procijenjene dividende koje pripadaju vlasnicima matičnog društva'), IRB manjak u CSV_CR_REA_IRB, akumuliranu ostalu sveobuhvatnu dobit proizišlu iz potpune revalorizacije, zaštite novčanih tokova i rezerva likvidnosti iz CSV_MR_SUM i ukupne izloženosti rizicima iz CSV_REA_SUM. Većinu instrumenata kapitala i odbitaka od kapitala, zajedno s odgođenom poreznom imovinom ili utjecajem MSFI-ja 9 na kapital (u vezi s prijelaznim usklađenjima), trebale bi popuniti banke na način kako je opisano u odgovarajućim dijelovima Metodologije².

Pojedine stavke obrasca CSV_CAP moraju biti konstantne u projekcijama u skladu s Metodologijom. Te će stavke biti iskazane u istom iznosu kao i u stupcu 'ponovno utvrđeno', tj. uključivat će i utjecaj MSFI-ja 9 na projekcije. Navedeno će biti slučaj i za koeficijent financijske poluge koji se iskazuje u obrascu nakon prilagodbe kreditnom riziku.

Podaci o kapitalu i stopi kapitala formulom povezuju ovaj obrazac s obrascem TRA_CAP.

2.5.4. CSV_P&L

Ovaj obrazac sadržava izračun stavki računa dobiti i gubitka u makrosценarijima i logiku izračuna za neto procijenjene dividende koje pripadaju vlasnicima matičnog društva. U ovom obrascu banke trebaju izvijestiti ostvarene i projicirane stavke računa dobiti i gubitka nakon stresa slijedeći strukturu FINREP 2.00 obrasca.³ Poveznice redaka u CSV_P&L s redcima FINREP-a navedene su u obrascu. Nadalje, banke trebaju izvijestiti o pet godina povijesnih isplata dividende kao što je to traženo u točki 6.4.3. Metodologije.

Redci prikazuju različite komponente dobiti i gubitka kao i ukupnu imovinu. Stupci prikazuju scenarij i godinu, kao i poveznice na odgovarajuće pozicije u FINREP izvještaju, kao i oznake da se radi o negativnim iznosima.

Iako općenito vrijede definicije navedene u Metodologiji, valja istaknuti da se gubici i troškovi u ovom obrascu moraju izvijestiti kao negativni iznosi, uključujući i poziciju "Iznos isplaćenih dividenda (prije razmatranja ograničenja najvećega raspodjeljivog iznosa – MDA)".

Većina pozicija računa dobiti i gubitka imaju izvor u drugim obrascima, kao što su:

- neto kamatni prihod ima izvor u CSV_NII_SUM;
- "Prihod od dividenda", "Neto prihod od naknada i provizija" i " Udio dobiti ili (–) gubitka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva obračunatih metodom udjela" iz CSV_NFCI_DIV;

² U bilješkama u obrascu zaključka za tržišne rizike (CSV_MR_SUM) sve banke trebaju izvijestiti o projiciranom utjecaju stresnog scenarija na ostalu sveobuhvatnu dobit.

³ Osim ukupne imovine koju treba izvijestiti iz FINREP izvještaja 01.01 redak 380

- "Dobici ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja" iz CSV_MR_PROJ (s izvorom komponenata iz CSV_MR_SUM) i direktno iz CSV_MR_SUM;
- "Dobici ili gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i dobiti ili gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak" iz CSV_MR_SUM;
- Dobit ili gubitak iz operativnog rizika iz CSV_OR_GEN;
- Podpozicije pozicije "Umanjenje vrijednosti ili ukidanje umanjenja vrijednosti po financijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak" – "Financijska imovina po amortiziranom trošku" ima izvor u CSV_CR_SUM.

Većina stavki koje banke moraju izvijestiti (i kao takve nisu dostupne u drugim obrascima) uključuju "rezidualne" stavke kao što su "Ostali prihodi iz poslovanja", "Ostale rezervacije ili ukidanje rezervacija", "Ostali prihodi ili troškovi iz poslovanja koje će se nastaviti". Osim toga, banke moraju obračun i tretman poreza uskladiti s točkom 6.4.4. Metodologije.

Iznos neto procijenjenih dividenda koje pripadaju vlasnicima matičnog društva kalkulira se u obrascu CSV_P&L te se preko formula prenosi iz ovog obrasca u obrazac CSV_CAP kako bi se dobila ukupna zadržana dobit za godinu. Nadalje, obrazac TRA_P&L generira većinu svojih podataka iz obrasca CSV_P&L.

2.5.5. CSV_CAPMEAS

Ovaj obrazac sadržava informacije o materijalno značajnim kapitalnim mjerama i gubicima (ako ih ima) nakon inicijalnog datuma kao što je definirano u točki 1.3.8. Metodologije. Ove mjere neće utjecati na rezultate testiranja otpornosti na stres nego će služiti u informativne svrhe.

Redci pokazuju različite utjecaje na redovni osnovni kapital, dodatni osnovni i dopunski kapital koji će se dogoditi između 1. siječnja i 30. lipnja 2018. Stupci prikazuju utjecaj na kapital u milijunima kuna.

Unesene informacije povezane su putem formule iz ovog obrasca na obrazac TRA_CAPMEAS.